

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Кафедра правового забезпечення підприємницької діяльності та
фінансової безпеки
Факультет № 6**

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Макроекономіка»
вибіркових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

**072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
(фінансова безпека та фінансові розслідування)**

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 р. № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25.08.2023 р. № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних,
соціально-економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки факультету №6 протокол від 25.08.2023 р. № 7

Розробники:

доцент кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат економічних наук Фурса В.А.

Рецензенти:

1. Декан факультету економічних відносин та фінансів Державного біотехнологічного університету, д.е.н, професор Ларіна Т.Ф.
2. Доцент кафедри соціально-економічних дисциплін факультету №2 Харківського національного університету внутрішніх справ, к.е.н, доцент Павленко Н.В.

1.Опис навчальної дисципліни

Програма підготовки ОКР бакалавра	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS - 4 Загальна кількість годин - 144 Кількість тем - 13	07 Управління та адміністрування 072 Фінанси, банківська справа та страхування Перший БАКАЛАВР	Навчальний курс 1 Семестр 2 Вид контролю: екзамен
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи – 4		Розподіл навчальної дисципліни за видами занять: (денна форма навчання) Лекції – 48; Семінарські заняття –48; Самостійна робота – 48;

2.Мета та завдання навчальної дисципліни «Макроекономіка»

Макроекономіка є окремим розділом загальної економічної теорії, який, на відміну від інших розділів, вивчає закономірності розвитку економічних процесів на макрорівні, тобто на рівні національного господарства в цілому. Ці знання закладають основу економічного світогляду майбутніх фахівців в галузі фінансів та бухгалтерського обліку, формують у них вміння давати адекватну оцінку процесам, що відбуваються в економічному житті, прогнозувати їх подальший розвиток, правильно розуміти зміст заходів економічної політики уряду, що застосовуються для регулювання цих процесів, а також їх можливі наслідки для економіки.

Мета. Метою навчальної дисципліни «Макроекономіка» є дати основні уявлення про основу макроекономіки майбутнім фахівцям для формування теоретичних і практичних знань, а також формування системи знань відносно ролі держави при проведенні економічної політики.

Завдання. Завдання навчальної дисципліни «Макроекономіка» полягає в тому, щоб ознайомити студентів з природою грошового обігу, фінансово-кредитний механізм, проблемами економічного зростання та макроекономічної нестабільності, суттю інфляції, безробіття.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Макроекономіка» тісно пов'язана з наступними навчальними дисциплінами: економічна теорія, мікроекономіка, міжнародна економіка.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- основні макроекономічні показники .
- природа грошового обігу .
- фінансово-кредитний механізм .
- головні фактори сукупного попиту, сукупної пропозиції та ціноутворення в умовах ринку.
- особливості формування доходів і витрат держави.
- умови загальної рівноваги.
- сутність і зміст інституціональної системи.

вміти:

- застосовувати прийоми макроекономічних досліджень для аналізу ефективності функціонування господарських систем.
- виконувати розрахунки, пов'язані з визначенням інфляції, безробіття, циклічності економіки
- оцінювати конкретні економічні ситуації.
- користуватися методами економічного аналізу, аналізувати ефективність функціонування господарської системи держави.

Програмні компетентності:

<p>Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни</p>

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-2	Здатність планувати та управляти часом.
	ЗК-3	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК-5	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК-9	Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК-10	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, адаптуватися та діяти у новій ситуації.
	ЗК-11	Здатність працювати як у команді, так і автономно.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК-1	Розуміння та здатність до критичного осмислення концептуальних основ економічної теорії, які стосуються фінансів, банківської справи та страхування й узагальнюють засади і закономірності функціонування та розвитку фінансових систем.

3.Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. Предмет і метод макроекономіки

Об'єкт макроекономіки. Національна економіка і її складові. Галузева, функціональна та секторна структура національної економіки. Тіньовий сектор економіки та завдання органів внутрішніх справ по його обмеженню. Суб'єкти макроекономіки. Предмет макроекономіки. Основні проблеми макроекономіки. Конституція України про мету економічного розвитку нашої держави. Макроекономіка та економічна політика. Місце макроекономіки в системі економічних наук. Функції макроекономіки. Методи макроекономічного аналізу. Макроекономічні моделі. Кількісні змінні макроекономічних моделей: запаси і потоки. Історія розвитку макроекономічної науки. Макроекономічні ідеї класичної школи. Кейнсіанська революція в макроекономіці. Неокейнсіанська та неокласичні теорії.

ТЕМА № 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва. Основні макроекономічні показники. Валовий національний

продукт (ВНП). Кінцева та проміжна продукція. Валовий внутрішній продукт (ВВП). Чистий внутрішній продукт (ЧВП). Національний дохід (НД). Особистий дохід (ОД). Використовуваний дохід (ВД). Національне багатство (НБ). Конституція України про національне багатство та його охорону. Особливості обрахування показника ВВП. Вплив тіньової економіки на обсяг ВВП. Методи обчислення ВВП: виробничий, кінцевого використання (за видатками), розподільчий (за доходами). Номінальні та реальні макроекономічні показники. Постійні та поточні ціни. Номінальний та реальний ВВП. Дефлятор ВВП. Інфлювання та дефлювання ВВП.

ТЕМА № 3. Сукупний попит та сукупна пропозиція

Сукупний попит та його структура. Графічне зображення сукупного попиту. Цінові фактори сукупного попиту: ефект процентної ставки, ефект багатства, ефект імпорتنих закупівель. Нецінові фактори: зміни у споживчому попиті, інвестиційному попиті, видатках держави і чистому експорті. Графічна інтерпретація зміни сукупного попиту від впливом цінових і нецінових факторів. Сукупна пропозиція та її взаємозв'язок з ВНП і рівнем цін. Класична та кейнсіанська інтерпретація кривої сукупної пропозиції. Цінові та нецінові фактори сукупної пропозиції. Графічна інтерпретація зміни сукупної пропозиції від впливом цінових і нецінових факторів. Взаємодія сукупного попиту та сукупної пропозиції. “Ефект храповика” в динаміці цін. Причини та наслідки збурень у сукупному попиті та сукупній пропозиції. Вплив тіньової економіки на динаміку сукупного попиту та сукупної пропозиції.

ТЕМА № 4. Макроекономічна рівновага у класичній та кейнсіанській моделях

Сутність економічної рівноваги. Рівновага статична і динамічна, часткова та загальна і їх взаємозв'язок. Класична модель макроекономічної рівноваги: припущення моделі, умови макроекономічної рівноваги та механізм її досягнення. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги: припущення моделі, критика Дж. М. Кейнсом класичної моделі макроекономічної рівноваги.

Функції споживання, заощадження та інвестицій. Гранична схильність до споживання та заощадження. Автономні та похідні інвестиції. “Кейнсіанський хрест”. Механізм встановлення макроекономічної рівноваги у кейнсіанській моделі. Мультиплікатор Кейнса. Умова мультиплікаційного ефекту. Парадокс заощадження. Ефект акселератора. Проблеми пошуку інвестиційних джерел в Україні. Негативний вплив кримінальних структур тіньової економіки на процеси заощадження та інвестування.

ТЕМА № 5. Циклічний характер розвитку ринкової економіки

Циклічність як форма економічного розвитку. Сутність економічного циклу. Економічна кон'юнктура. Види економічних циклів. Структура промислового циклу. Індикатори циклічних коливань економіки. Функції фаз промислового циклу. Причини циклічних коливань. Особливості промислового

циклу в сучасних умовах. “Довгі хвилі” Кондратьєва. Технологічні уклади. Зв’язок між циклічними коливаннями економіки та динамікою економічної злочинності.

ТЕМА № 6. Інфляція та методи її приборкання

Сутність та показники інфляції. Види інфляції в залежності від її темпів. Причини інфляції: монетарна та немонетарна концепції. Відкрита та подавлена інфляція. Інфляція попиту та інфляція витрат. Збалансована та незбалансована інфляція, очікувана та неочікувана інфляція. Соціально-економічні наслідки інфляції. Антиінфляційна політика: адаптивна та активна.

ТЕМА № 7. Безробіття як форма макроекономічної нестабільності

Зайнятість і безробіття. Рівень зайнятості та безробіття. Неокласична та кейнсіанська концепції безробіття. Види безробіття: фрикційне, структурне і циклічне безробіття. Фактичний та природний рівень безробіття. Повна зайнятість та потенціальний рівень виробництва. Соціально-економічні наслідки безробіття. Закон Оукена та втрати економіки від циклічного безробіття. Вплив безробіття на рівень криміналізації економіки. Взаємозв’язок інфляції та безробіття. Крива Філіпса. Стагфляція. Державна політика регулювання зайнятості.

ТЕМА № 8. Грошовий ринок та механізм його регулювання

Грошова маса. Ліквідність активів. Грошові агрегати. Структура грошової маси в Україні. Попит на гроші в макроекономіці. Структура попиту на гроші. Фактори попиту на гроші. Пропозиція грошей та її структура. Готівка. Обов’язкові банківські резерви. Грошова база. Надлишкові банківські резерви. Простий грошовий (кредитний) мультиплікатор. Повний грошовий мультиплікатор. Фактори пропозиції грошей. Рівновага грошового ринку та її динаміка. Умова досягнення короткострокової рівноваги на грошовому ринку. Умова довгострокової рівноваги грошового ринку. Монетарне правило М. Фрідмена.

Сутність та інструменти монетарної політики. Операції на відкритому ринку: репо та аутрайт. Облікова ставка. Норма обов’язкового резервування. Види монетарної політики. Гнучка, жорстка та проміжна монетарна політика. Політика “дорогих грошей” і політика “дешевих грошей”. “Ліквідна пастка”. Конституція України про регулювання грошової системи та забезпечення стабільності грошей. Стабільність грошово-кредитної системи як складова економічної безпеки держави.

ТЕМА № 9. Бюджетний дефіцит і державний борг

Державний бюджет. Видатки державного бюджету. Джерела доходів державного бюджету. Державний бюджет України на поточний рік. Податки та

їх функції. Елементи податків. Види податків. Податкова система. Основні принципи побудови податкової системи. Ефективність податкової системи держави. Крива Лафера. Бюджетний дефіцит та бюджетний профіцит. Види бюджетного дефіциту. Причини бюджетних дефіцитів та профіцитів в Україні. Джерела фінансування дефіциту бюджету та методи його уникнення. Державний борг та його структура. Економічні наслідки державного боргу. Методи скорочення зовнішньої заборгованості. Конституція України про бюджетну систему. Збалансованість державного бюджету як складова економічної безпеки держави.

ТЕМА № 10. Фінансове регулювання економіки

Сутність та функції фіскальної політики. Цілі фіскальної політики. Інструменти фіскальної політики. Види фіскальної політики. Фіскальна експансія та фіскальна рестрикція. Податковий мультиплікатор та мультиплікатор державних видатків. Вибір інструментів фіскальної політики в залежності від необхідної сили впливу на макроекономічну ситуацію. Автоматична і дискреційна фіскальна політика. Вбудовані стабілізатори. Застосування вбудованих стабілізаторів в залежності від фаз економічного циклу. Сучасна фіскальна політика в Україні. Система органів фінансового контролю. Фінансові злочини і стабільність фінансової системи держави.

ТЕМА № 11. Розподіл національного доходу та рівень життя

Розподіл і перерозподіл національного доходу та формування особистих доходів. Класифікація особистих доходів суб'єктів ринкової економіки. Рівень життя та фактори, що на нього впливають. Рівень та якість життя. Показники, що характеризують рівень життя. Способи вимірювання диференціації доходів. Крива Лоренца. Коефіцієнт Джині. Децильний коефіцієнт. Коефіцієнт фондів. Державна політика регулювання рівня доходів. Конституція України про соціальні гарантії. Динаміка рівня життя населення України в 90-і рр. XX ст.

ТЕМА № 12. Економічне зростання

Сутність економічного зростання. Економічне зростання та економічний розвиток. Показники економічного зростання. Цілі економічного зростання. Протиріччя економічного зростання. Фактори економічного зростання. Типи економічного зростання та їх ознаки. Екстенсивне та інтенсивне зростання: переваги та недоліки. Моделі економічного зростання. Неокейнсіанська модель зростання Домара-Харрода. Неокласична модель зростання Р. Солоу. Проблеми економічного зростання в різних групах країн та в Україні. Вплив криміногенної ситуації в країні на економічне зростання.

ТЕМА № 13 Вибір моделей макроекономічної політики

Альтернативні погляди на основні проблеми макроекономіки. Основний потік макроекономіки. Дискусійні проблеми макроекономічної теорії.

Особливості фінансової та монетарної політики у класичній та кейнсіанській моделях. Правила проведення монетарної та фінансової політики. Проблеми здійснення стабілізаційної політики. Детермінанти вибору активної чи пасивної, автоматичної чи дискреційної політики. Суперечливість цілей макроекономічного регулювання. Проблема координації курсів фінансової та монетарної політики. Макроекономічна політика в Україні на сучасному етапі. Роль ОВС у забезпеченні ефективності макроекономічного регулювання.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

	Номер та найменування теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни				Вид контролю
		Всього	з них:			
			лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	
	ТЕМА № 1. Предмет і метод макроекономіки	6	2	2	2	
	ТЕМА № 2. Макроекономічні і показники в системі національних рахунків	6	2	2	2	

	ТЕМА № 3. Сукупний попит та сукупна пропозиція	6	2	2	2	
	ТЕМА № 4. Макроекономічна рівновага у класичній та кейнсіанській моделях	6	2	2	2	
	ТЕМА № 5. Циклічний характер розвитку ринкової економіки	10	4	4	2	
	ТЕМА № 6. Інфляція та методи її приборкання	8	2	4	2	
	ТЕМА № 7. Безробіття як форма макроекономічної нестабільності	8	2	4	2	
	ТЕМА № 8. Грошовий ринок та механізм його регулювання	10	4	4	2	
	ТЕМА № 9. Бюджетний дефіцит і державний борг	8	2	4	2	
	ТЕМА № 10. Фінансове регулювання економіки	8	4	4	2	
	ТЕМА № 11. Розподіл національного доходу та рівень життя	8	2	4	2	
	ТЕМА № 12. Економічне зростання	10	4	4	2	
	ТЕМА № 13 Вибір моделей макроекономічної політики	6	2	2	2	
						Екзамен
	Всього за рік:	144	48	48	48	

4.1.2. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної	Література:
---	--------------------

дисципліни	
<p>Тема № 1.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Макроекономіка як теоретична основа державної економічної політики. 2. Макроекономічний аналіз сучасного стану економіки України. 3. Еволюція макроекономіки як науки. 4. Сутність та специфіка тіньового сектору економіки. 5. Протиріччя та подібність ідей неокласичного та кейнсіанського напрямків макроекономічної теорії. 	<p>Основи економічної теорії: Підручник / А.А. Чухно, П. С. Єщенко, Г.Н. Климко та ін.; За ред. А.А. Чухна. – К.: Вища школа, 2001. – 606 с.</p> <p>Мікроекономіка і макроекономіка: В 2-х ч.: Підручник для екон. спец. вузів / С.В. Будаговська, О.І. Кілієвич, І.О.Луніна и Т.П. Пахомова. - 2-е вид. – К.: 2001. – 517 с.</p>
<p>Тема № 2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Непрямі методи обчислення обсягів тіньової економіки. 2. Вплив тіньової економіки на обсяг ВВП. 3. Динаміка ВВП України у 90-і роки ХХ ст. 4. Структура ВВП України за доходами та видатками. 5. Проблеми оцінки добробуту нації. 	<p>Круш П. В. Макроекономіка / П. В. Круш, С. О. Тульчинська: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 400 с.</p> <p>Геєць В.М. Перехідна економіка / В. М. Геєць, Є. Г. Панченко, Е. М. Ліанова; Підручник. – К.: Вища шк., 2003. – 591 с.</p>
<p>Тема № 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Динаміка сукупного попиту та її вплив на загальноекономічну ситуацію. 2. Інструменти впливу на сукупну пропозицію. 3. Зміна динаміки сукупного попиту та сукупної пропозиції під впливом тіньової економіки. 4. Причини та наслідки збурення сукупної пропозиції. 5. Витрати уряду та сукупний попит. 	<p>Базилінська О. Я. Макроекономіка / О. Я. Базилінська: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 442 с.</p> <p>Базилевич В. Д. Макроекономіка / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, Л. О. Баластрик: Підручник; За ред. В. Д. Базилевича. – К.; Знання, 2004. – 851 с.</p>
<p>Тема № 4.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія ефективного попиту Дж. М. Кейнса і її розвиток в моделях сучасних кейнсіанців. 2. Теорія інвестицій та практика прийняття інвестиційних рішень. 3. Інвестиційна криза в українській економіці: причини виникнення, механізм розвитку і економічні наслідки. 	<p>Основи економічної теорії: Підручник / А.А. Чухно, П. С. Єщенко, Г.Н. Климко та ін.; За ред. А.А. Чухна. – К.: Вища школа, 2001. – 606 с.</p> <p>Мікроекономіка і макроекономіка: В 2-х ч.: Підручник для екон. спец. вузів / С.В. Будаговська, О.І. Кілієвич, І.О.Луніна и Т.П. Пахомова. - 2-е вид. – К.: 2001. – 517 с.</p>
<p>Тема № 5</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порівняльний аналіз екзогенних та ендогенних теорій економічного циклу. 2. Індикатори циклічних коливань економічної кон'юнктури. 3. Методи прогнозування економічних циклів. 4. Антициклічна політика держави та модифікація економічного циклу. 5. “Довгі хвилі” Кондратьєва та їх теоретичне і практичне значення для прогнозування розвитку економіки України. 	<p>Круш П. В. Макроекономіка / П. В. Круш, С. О. Тульчинська: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 400 с.</p> <p>Геєць В.М. Перехідна економіка / В. М. Геєць, Є. Г. Панченко, Е. М. Ліанова; Підручник. – К.: Вища шк., 2003. – 591 с.</p>
<p>Тема № 6.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інфляція: монетарна та немонетарна концепції виникнення. 	<p>Базилінська О. Я. Макроекономіка / О. Я. Базилінська: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 442 с.</p>

	<p>2. Соціально-економічні наслідки інфляції (досвід постсоціалістичних країн).</p> <p>3. Антиінфляційна політика в Україні: інструменти, здобутки, проблеми.</p> <p>4. Макроекономічні регулятори інфляції.</p>	<p>Базилевич В. Д. Макроекономіка / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, Л. О. Баластрик: Підручник; За ред. В. Д. Базилевича. – К.; Знання, 2004. – 851 с.</p>
	<p>Тема № 7.</p> <p>1. Вплив безробіття на соціальну-економічну ситуацію в країні.</p> <p>2. Державна політика регулювання зайнятості: досвід країн з розвинутою ринковою економікою.</p> <p>3. Вплив безробіття на рівень криміналізації економіки.</p> <p>4. Політика регулювання зайнятості в Україні: проблеми та перспективи.</p> <p>5. Особливості зайнятості і безробіття в економіці України.</p>	<p>Основи економічної теорії: Підручник / А.А. Чухно, П. С. Єщенко, Г.Н. Климко та ін.; За ред. А.А. Чухна. – К.: Вища школа, 2001. – 606 с.</p> <p>Мікроекономіка і макроекономіка: В 2-х ч.: Підручник для екон. спец. вузів / С.В. Будаговська, О.І. Кілієвич, І.О.Луніна и Т.П. Пахомова. - 2-е вид. – К.: 2001. – 517 с.</p>
	<p>Тема № 8.</p> <p>1. Монетарна політика в системі економічної політики держави.</p> <p>2. Стабільність грошової одиниці як ціль монетарної політики.</p> <p>3. Регулювання інфляційних процесів за допомогою інструментів монетарної політики.</p> <p>4. Грошово-кредитна політика України: тенденції та перспективи.</p> <p>5. Вплив монетарної політики на інвестиційний процес.</p>	<p>Круш П. В. Макроекономіка / П. В. Круш, С. О. Тульчинська: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 400 с.</p> <p>Геєць В.М. Перехідна економіка / В. М. Геєць, Є. Г. Панченко, Е. М. Ліанова; Підручник. – К.: Вища шк., 2003. – 591 с.</p>
	<p>Тема № 9.</p> <p>1. Аналіз Державного бюджету України на поточний рік.</p> <p>2. Напрямки реформування податкової системи України.</p> <p>3. Крива Лаффера та обґрунтування оптимальної ставки оподаткування.</p> <p>4. Податкові пільги: за та проти.</p> <p>5. Механізм скорочення зовнішньої заборгованості.</p> <p>6. Вплив відмивання брудних грошей на економічну безпеку держави.</p> <p>7. Світовий досвід проведення податкових амністій.</p>	<p>Базилінська О. Я. Макроекономіка / О. Я. Базилінська: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 442 с.</p> <p>Базилевич В. Д. Макроекономіка / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, Л. О. Баластрик: Підручник; За ред. В. Д. Базилевича. – К.; Знання, 2004. – 851 с.</p>
	<p>Тема № 10.</p> <p>1. Регулювання сукупної пропозиції за допомогою інструментів фіскальної політики.</p> <p>2. Суперечливість цілей фіскальної та монетарної політики.</p> <p>3. Сучасна бюджетно-податкова політика України.</p> <p>4. Фактори фінансової безпеки держави в умовах глобалізації.</p> <p>5. Система органів фінансового контролю в</p>	<p>Основи економічної теорії: Підручник / А.А. Чухно, П. С. Єщенко, Г.Н. Климко та ін.; За ред. А.А. Чухна. – К.: Вища школа, 2001. – 606 с.</p> <p>Мікроекономіка і макроекономіка: В 2-х ч.: Підручник для екон. спец. вузів / С.В. Будаговська, О.І. Кілієвич, І.О.Луніна и Т.П. Пахомова. - 2-е вид. – К.: 2001. – 517 с.</p>

	<p>Україні.</p> <p>6. Фінансові злочини і стабільність фінансової системи держави.</p>	
	<p>Тема № 11.</p> <p>1. Легальні та кримінальні канали перерозподілу національного доходу.</p> <p>2. Динаміка рівня життя в Україні.</p> <p>3. Система соціального захисту населення в Україні.</p> <p>4. Проблеми формування середнього класу в Україні.</p>	<p>Круш П. В. Макроекономіка / П. В. Круш, С. О. Тульчинська: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 400 с.</p> <p>Геєць В.М. Перехідна економіка / В. М. Геєць, С. Г. Панченко, Е. М. Ліанова; Підручник. – К.: Вища шк., 2003. – 591 с.</p>
	<p>Тема № 12.</p> <p>1. Фактори економічного зростання економіки України.</p> <p>2. Соціокультурні та інституційні фактори економічного зростання.</p> <p>3. Інноваційна модель економічного зростання економіки України.</p> <p>4. Протиріччя економічного зростання.</p> <p>5. Концепція “нульового економічного зростання” промислово розвинутих країн.</p>	<p>Базилінська О. Я. Макроекономіка / О. Я. Базилінська: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 442 с.</p> <p>Базилевич В. Д. Макроекономіка / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, Л. О. Баластрик: Підручник; За ред. В. Д. Базилевича. – К.; Знання, 2004. – 851 с.</p>
	<p>Тема № 13.</p> <p>1. Принципи раціональності вибору в макроекономічній політиці.</p> <p>2. Світовий досвід та сучасна стабілізаційна політика України.</p> <p>3. Переваги і недоліки політики твердого курсу.</p> <p>4. Класичний і кейнсіанський підходи до макроекономічної політики.</p> <p>5. Роль економічних очікувань у формуванні та проведенні макроекономічної політики.</p>	<p>Основи економічної теорії: Підручник / А.А. Чухно, П. С. Єщенко, Г.Н. Климко та ін.; За ред. А.А. Чухна. – К.: Вища школа, 2001. – 606 с.</p> <p>Мікроекономіка і макроекономіка: В 2-х ч.: Підручник для екон. спец. вузів / С.В. Будаговська, О.І. Кілієвич, І.О.Луніна и Т.П. Пахомова. - 2-е вид. – К.: 2001. – 517 с.</p>

5. Індивідуальні навчально-дослідні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Макроекономіка як теоретична основа державної економічної політики.
2. Макроекономічний аналіз сучасного стану економіки України.
3. Еволюція макроекономіки як науки.
4. Сутність та специфіка тіньового сектору економіки.
5. Протиріччя та подібність ідей неокласичного та кейнсіанського напрямків макроекономічної теорії.
6. Непрямі методи обчислення обсягів тіньової економіки.

7. Вплив тіньової економіки на обсяг ВВП.
8. Динаміка ВВП України у 90-і роки ХХ ст.
9. Структура ВВП України за доходами та видатками.
10. Проблеми оцінки добробуту нації.
11. Динаміка сукупного попиту та її вплив на загальноекономічну ситуацію.
12. Інструменти впливу на сукупну пропозицію.
13. Зміна динаміки сукупного попиту та сукупної пропозиції під впливом тіньової економіки.
14. Причини та наслідки збурення сукупної пропозиції.
15. Витрати уряду та сукупний попит.
16. Теорія ефективного попиту Дж. М. Кейнса і її розвиток в моделях сучасних кейнсіанців.
17. Теорія інвестицій та практика прийняття інвестиційних рішень.
18. Інвестиційна криза в українській економіці: причини виникнення, механізм розвитку і економічні наслідки.
19. Порівняльний аналіз екзогенних та ендегенних теорій економічного циклу.
20. Індикатори циклічних коливань економічної кон'юнктури.
21. Методи прогнозування економічних циклів.
22. Антициклічна політика держави та модифікація економічного циклу.
23. "Довгі хвилі" Кондратьєва та їх теоретичне і практичне значення для прогнозування розвитку економіки України.
24. Інфляція: монетарна та немонетарна концепції виникнення.
25. Соціально-економічні наслідки інфляції (досвід постсоціалістичних країн).
26. Антиінфляційна політика в Україні: інструменти, здобутки, проблеми.
27. Макроекономічні регулятори інфляції.
28. Вплив безробіття на соціальну-економічну ситуацію в країні.
29. Державна політика регулювання зайнятості: досвід країн з розвинутою ринковою економікою.
30. Вплив безробіття на рівень криміналізації економіки.
31. Політика регулювання зайнятості в Україні: проблеми та перспективи.
32. Особливості зайнятості і безробіття в економіці України.

5.1.2. Теми наукових робіт

1. Аналіз Державного бюджету України на поточний рік
2. Напрямки реформування податкової системи України.
3. Крива Лаффера та обґрунтування оптимальної ставки оподаткування.
4. Податкові пільги: за та проти.
5. Механізм скорочення зовнішньої заборгованості.
6. Вплив відмивання брудних грошей на економічну безпеку держави.
7. Світовий досвід проведення податкових амністій.
8. Монетарна політика в системі економічної політики держави.
9. Стабільність грошової одиниці як ціль монетарної політики.

10. Регулювання інфляційних процесів за допомогою інструментів монетарної політики.
11. Грошово-кредитна політика України: тенденції та перспективи.
12. Вплив монетарної політики на інвестиційний процес.
13. Регулювання сукупної пропозиції за допомогою інструментів фіскальної політики.
14. Суперечливість цілей фіскальної та монетарної політики.
15. Сучасна бюджетно-податкова політика України.
16. Фактори фінансової безпеки держави в умовах глобалізації.
17. Система органів фінансового контролю в Україні.
18. Фінансові злочини і стабільність фінансової системи держави. Стратегія поведінки
19. Легальні та кримінальні канали перерозподілу національного доходу.
20. Динаміка рівня життя в Україні.
21. Система соціального захисту населення в Україні.
22. Проблеми формування середнього класу в Україні досконалої конкуренції.
23. Фактори економічного зростання економіки України.
24. Соціокультурні та інституційні фактори економічного зростання.
25. Інноваційна модель економічного зростання економіки України.
26. Протиріччя економічного зростання.
27. Концепція “нульового економічного зростання” промислово розвинутих країн.
28. Принципи раціональності вибору в макроекономічній політиці.
29. Світовий досвід та сучасна стабілізаційна політика України.
30. Переваги і недоліки політики твердого курсу.
31. Класичний і кейнсіанський підходи до макроекономічної політики.
32. Роль економічних очікувань у формуванні та проведенні макроекономічної політики.

6. Методи навчання

Навчання з дисципліни проходить у формі: лекцій, семінарських занять, а також самостійної та індивідуальної роботи. А саме на лекції відводиться 30 годин, на семінарські заняття – 30 годин, на самостійну роботу – 84 години.

Метою лекційного курсу є ознайомлення студентів з загальними основами фінансової діяльності суб'єктів господарювання, розумінням функціонування як фінансової структури підприємства, так і її окремих елементів, розгляд аналізу та операцій з грошовими коштами та їх еквівалентами, формуванням доходів та видатків, оцінці фінансового стану, плануванню та фінансуванню фінансової діяльності, діагностиці фінансової кризи та проведення фінансової санації на підприємстві, а також аналіз можливостей удосконалення фінансової роботи підприємства.

Аудиторні заняття проводяться у формі семінарських та практичних занять, на яких студенти повинні закріплювати лекційний матеріал.

Самостійна робота за кожною темою передбачає вивчення того матеріалу, який не викладався на лекції або який не було розібрано під час семінарських та практичних занять.

Індивідуальна робота передбачає виконання наукових робіт за темами курсу. Виконання даних робіт повинно сприяти отриманню студентами вміння не тільки роботи з навчальною літературою за певною темою, але і вміння критично і творчо використовувати певні істочники інформації.

7. Методи контролю

Перелік питань до екзамену з дисципліни «Макроекономіка»

1. 1. Предмет та основні проблеми макроекономіки.
2. Функції та методи макроекономічного аналізу.
3. Основні напрямки розвитку макроекономіки.
4. Структура національної економіки.
5. Структура тіньової економіки.
6. Основні макроекономічні показники.
7. Особливості обрахування показника ВВП. Вплив тіньової економіки на ВВП.
8. Методи обрахування показника ВВП.
9. Номінальний та реальний ВВП. Дефлятор ВВП.
10. Сукупний попит та його структура. Графічне зображення сукупного попиту.
11. Цінові фактори сукупного попиту. Графічна інтерпретація зміни сукупного попиту від впливом цінових факторів.
12. Нецінові фактори сукупного попиту. Графічна інтерпретація зміни сукупного попиту від впливом нецінових факторів.
13. Сутність сукупної пропозиції. Класична та кейнсіанська інтерпретація кривої сукупної пропозиції.
14. Цінові та нецінові фактори сукупної пропозиції. Графічна інтерпретація зміни сукупної пропозиції від впливом цінових і нецінових факторів.
15. Особливості взаємодії сукупного попиту та сукупної пропозиції. “Ефект храповика”.
16. Збурення сукупної пропозиції та сукупного попиту та їх причини.
17. Макроекономічна рівновага та нестабільність: сутність та форми прояву.
18. Класична модель макроекономічної рівноваги.
19. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги.
20. Функція споживання та функція заощадження в кейнсіанській моделі макроекономічної рівноваги.
21. Функція інвестицій в кейнсіанській моделі макроекономічної рівноваги.
22. Мультиплікатор витрат. Парадокс заощадження. Ефект акселератора.

23. Сутність економічного циклу. Види економічних циклів.
24. Структура промислового циклу. Функції фаз промислового циклу.
25. Причини циклічних коливань. Особливості промислового циклу в сучасних умовах.
26. Сутність, показники та види інфляції.
27. Відкрита та подавлена інфляція.
28. Інфляція попиту та інфляція витрат: причини та механізм.
29. Економічні наслідки інфляції.
30. Види та заходи антиінфляційної політики.
31. Сутність та концепції безробіття.
32. Види безробіття.
33. Соціально-економічні наслідки безробіття.
34. Державна політика регулювання зайнятості.
35. Взаємозв'язок інфляції та безробіття. Крива Філіпса. Стагфляція.
36. Монетарна маса та її склад. Ліквідність активів.
37. Попит на гроші: види та фактори.
38. Пропозиція грошей: склад та фактори. Грошові мультиплікатори.
39. Короткострокова та довгострокова рівновага грошового ринку.
40. Інструменти монетарної політики.
41. Використання інструментів монетарної політики на різних фазах економічного циклу.
42. Гнучка, жорстка та проміжна монетарна політика.
43. Монетарна політика “дешевих” та “дорогих” грошей.
44. Сутність та структура Державного бюджету України.
45. Сутність, елементи та види податків.
46. Основні принципи побудови податкової системи. Крива Лафера.
47. Бюджетний дефіцит: сутність та види.
48. Рівень дефіцитності бюджету. Джерела фінансування дефіциту бюджету.
49. Державний борг: сутність та структура.
50. Економічні наслідки державного боргу. Методи скорочення зовнішньої заборгованості.
51. Сутність та інструменти фіскальної політики. Податковий мультиплікатор та мультиплікатор державних видатків.
52. Стимулююча та стримуюча фіскальна політика.
53. Вибір інструментів фіскальної політики в залежності від необхідної сили впливу на макроекономічну ситуацію.
54. Сутність та інструменти фіскальної політики “вбудованих стабілізаторів”.
55. Сутність та інструменти дискреційної фіскальної політики.
56. Розподіл і перерозподіл національного доходу та формування особистих доходів.
57. Класифікація особистих доходів суб'єктів ринкової економіки.
58. Рівень життя та його показники.
59. Способи вимірювання диференціації доходів.
60. Державна політика регулювання рівня доходів.

61. Сутність, показники та цілі економічного зростання.
62. Протиріччя економічного зростання. Проблеми економічного зростання в різних групах країн та в Україні.
63. Фактори економічного зростання.
64. Типи економічного зростання: сутність, переваги та недоліки.
65. Моделі економічного зростання.
66. Фіскальна і монетарна політика в класичній і кейнсіанській моделях.
67. Проблеми здійснення стабілізаційної політики. Активна і пасивна політика.
68. Політика твердого курсу і довільна макроекономічна політика: переваги і недоліки.

Тестові завдання знаходяться на кафедрі в електронному вигляді.

8.Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи включають у себе поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок аспірантом з кожного окремого модуля навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботи виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів вищої освіти в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Результат навчальних занять за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок під час навчальних занять протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Результат самостійної роботи за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок з самостійної роботи,

отриманих протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Курсант (студент, слухач), який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна} \\ \text{кількість балів} \\ \text{(перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} = \left(\begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних} \\ \text{занять} \\ \text{за семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{самостійної} \\ \text{роботи за} \\ \text{семестр} \end{array} \right) / 2 * 10$$

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках курсантів (студентів, слухачів), залікових книжках. **Присутність курсантів (студентів, слухачів) на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.** Якщо курсант (студент, слухач) не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку), з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності курсантів (студентів, слухачів), становить - **50**

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{навчальної} \\ \text{дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів (перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Кількість балів за} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем} \end{array}$$

Курсант (студент, слухач), який під час складання підсумкового контролю отримав оцінку «незадовільно», складає підсумковий контроль (екзамен, залік) повторно. Повторне складання підсумкового контролю (екзамену, заліку) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни, у тому числі один раз – викладачеві, а другий – комісії, що створюється навчально-науковими інститутами (факультетами). Незадовільні оцінки виставляються тільки в відомостях обліку успішності. Курсантам (студентам, слухачам), які отримали не більше як дві

незадовільні оцінки (нижче ніж 60 балів) з навчальної дисципліни, можуть бути встановлені різні строки ліквідації академічної заборгованості, але не пізніше як за день до фактичного початку навчальних занять у наступному семестрі. Курсанти (студенти, слухачі), які не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, відраховуються з Університету. Особи, які одержали більше двох незадовільних оцінок (нижче ніж 60 балів) за підсумковими результатами вивчення навчальних дисциплін з урахуванням підсумкового контролю, відраховуються з Університету.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі підсумкового контролю (екзамену чи заліку), то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{навчальної} \\ \text{дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Підсумкові} \\ \text{бали за} \\ \text{поточний} \\ \text{семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{за попередній} \\ \text{семестр} \end{array} : 2$$

У цьому розділі також повинні бути розроблені чіткі критерії оцінювання результатів роботи здобувачів вищої освіти під час поточного контролю (*роботу на семінарських, практичних, лабораторних й інших аудиторних заняттях, виконання самостійних навчальних та індивідуальних творчих завдань*) та підсумкового контролю. Кафедра визначає вимоги до здобувачів вищої освіти щодо засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме: кількість оцінок, яку він повинен отримати під час аудиторної роботи, самостійної або індивідуальної роботи. Наприклад:

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Модульний контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної роботи, вирішити практичне завдання тощо.	Отримати за модульний контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою	Оцінка	
			Оцінка	Пояснення
12	97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
11	94-96			
10	90-93			
9	85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які

8	80-84			передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома - трьома незначними помилками.
7	75 – 79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
6	70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , але прогалини не несуть істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
5	65-69			
4	60-64		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
3	40–59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки.
2	21-40			
1	1–20		F	« Безумовно незадовільно » – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.

10. Рекомендована література

Основна

1. Андрусенко О.Г. Економічна теорія: макроекономіка: Навчальний посібник. –Х.: Вид-во Хар. РІ УАДУ «Магістр», 2013.-276 с.
2. Базилевич В.Д. , Баластрик Л.О. Макроэкономика : опорный конспект лекций. -К.: Четверта хвиля, 2011.-224 с.
3. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. -К.: Атіка, 2012.- 368 с.
4. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. –К.: КНЕУ, 2013. – 480 с.
5. Духов В.Е., Решетило В.П., Фролов А.И., Каменева Н.Н., Кульшин В.В. Макроэкономика. Учеб. пособие. -Х.: ХГАТ, 1998. –236 с.

6. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. / Під заг. ред. А.П. Гальчинського. – К.: Знання-Прес. 2012.-261 с.
7. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця - К.: Фенікс, 2013. - 1008 с.
8. Економічна теорія. Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2011.- 368 с.
9. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег. –М.: Знание, 1978.- 411 с.
10. Кондратьев Н.Д. Проблемы экономической динамики. - М.: Экономика, 1989. -370 с.
11. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум: Навч. посібник. –К.: Вікар, 2013. -147 с.
12. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка. –Львів: Таіс, 2001.-316 с.
13. Мельникова В.І., Климова Н.І. Макроекономіка. –Навч. посібник. -К.: В.Д. «Професіонал», 2014.- 288 с.
14. Ойкен В. Основные принципы экономической политики. –М.: Наука, 1994.- 366 с.
15. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. –К.: Либідь, 2011.-616 с.
16. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. -К.: Таксон, 2012 –240 с.
17. Савченко А.Г. Макроекономічна політика. Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2016.-260 с.
18. Сприяння сталому економічному зростанню в Україні / За ред. Штефана фон Крамова-Таубадея. –К.: Фенікс, 2011.-189 с.
19. Стратегія економічного та соціального розвитку України (2004-2015 роки) шляхом європейської інтеграції. –К.: Фенікс, 2014. -416 с.
20. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2011. -240 с.

Допоміжна

21. Амоша О., Вишневський В. До питання про оцінку рівня податків в Україні // Економіка України. –2018. –С. 11-19.
22. Атавова А. Перспективи використання внутрішніх джерел інвестицій в Україні // Підприємництво. Господарство. Право. -2003. -№7. - С. 138-141.
23. Бакун О. Пряме таргетування інфляції: досвід Чехії // Вісник НБУ. – 2013. -№3. –С. 60-65.
24. Бідак В. Соціально-захисна концепція сучасних економічних реформ // Финансовая консультация. -2012. -№1-2. –С. 106-112.
25. Бондар І., Бугаєнко Є, Ярошенко Г. Середній клас і рівень доходів // Праця і зарплата. –2014. -№16. –С. 4-5.
26. Бондарук Т.Г. Механізм управління та обслуговування державного боргу // Фінанси України. -2013. -№4. –С. 14-18.
27. Бордюк А.В. Податкова політика: шляхи її реалізації // Фінанси України. –2012. -№2. –С. 82–87.

28. Борщ Л.М. Грошово-кредитна політика та її вплив на інвестиційний процес // Фінанси України. -2013. -№12. -С. 16-23.
29. Василевська Г.В. Податкова політика у регулюванні економічного зростання // Фінанси України. -2013. -№2. -С. 39-43.
30. Ватаманюк О.З. Процентна ставка як чинник особистих заощаджень // Фінанси України. -2013. -№7. -С. 84-89.
31. Вахненко Т. Напрямки вдосконалення боргової політики держави // Економіка України. -2012.- №5. -С. 16-24.
32. Верстюк С.Т., Слободенюк Т.О. Шляхи реалізації монетарної політики // Фінанси України. -2012. - №2. -С. 108-114.
33. Вовканич С., Копистянська Х., Риндзан О. Структура та особливості мотивації зайнятості // Економіка України. -2012. -№3. -С. 43-52.
34. Войтюк Д. Грошові потоки: класифікація і вплив на грошову масу і грошову базу // Економіка України. -1999. -№ 5. -С. 22-36.
35. Воронкова О.М. Податкове регулювання економічних процесів // Фінанси України. -2013. -№6. -С. 40-46.
36. Гальчинський А. Монетарна складова стратегії економічного розвитку // Економіка України. -2012. -№7. -С. 4-10.
37. Гальчинський А. Стабільність гривні та проблема її забезпечення // Економіка України. -2014. -№2. -С. 4-11.
38. Геєць В.М. Формування доходної частини бюджету: підсумки, проблеми і перспективи // Економіка і прогнозування. -2014. -№1. -С. 9-30.
39. Єпіфанов А.О., Міщенко В.І., Гребеник Н.І. Грошово-кредитна політика України: тенденції та перспективи // Фінанси України. -2011. -№9. -С. 34-38.
40. Єрохін С. Структурна трансформація національної економіки // Економіка України. -2012. -№ 10. -С. 49-53; № 11. -С. 55-60.
41. Завадський Й., Попова В. Вплив регулювання на природу циклічності макросистем// Економіка України. -2014. -№6. -С. 20-25.
42. Загуменнов М.М. Макроекономічні показники та їх вплив на доходи і видатки бюджету // Фінанси України. -2012. -№3. -С. 65-69.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. www.rada.gov.ua- Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. www.ac-rada.gov.ua - Офіційний сайт Рахункової палати України.
3. www.kmu.gov.ua - Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. www.mfu.gov.ua - Офіційний сайт Міністерства фінансів України.
5. www.nbu.gov.ua - Офіційний сайт Національного банку України.
6. www.mvs.gov.ua - Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України.
7. www.stat.gov.ua - Офіційний сайт Державної служби статистики України.
8. www.treasury.gov.ua - Офіційний сайт Державної казначейської служби України.
9. www.pravoznaves.com.ua- Електронна бібліотека юридичної літератури «Правознавець».

10. [http: // economics/ ru](http://economics.ru) – економічний портал, головна мета якого, - надання якісної інформації по найширшому спектру економічних дисциплін.
11. [http: // www. Libertarium. ru](http://www.Libertarium.ru) – Колекція текстів російських вчених з проблем економічної теорії і економічної політики, переклади статей та книг відомих західних економістів.
12. [www. nber.org](http://www.nber.org) – Національне бюро економічних досліджень США.
13. [www. oecd.org](http://www.oecd.org) - Організація економічного співробітництва та розвитку.
14. www.cera.newshool.edu/het – сайт по історії економічної думки.